

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT
2013-01-30

Aktbilaga
Diarienummer
551-15657-2011
Dossienummer
1439-1101

Sida
1(14)

Västfarm AB
Hällnäs 2
458 91 Färgelanda

Tillstånd enligt miljöbalken till befintlig och utökad djurhållning avseende uppfödning av unghöns, äggproduktion och hästhållning.

Verksamhetskod: B1:10

Beslut

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Miljöprövningsdelegationen lämnar Västfarm AB (556131-1050) tillstånd enligt miljöbalken till befintlig och utökad djurhållning på fastigheterna Bikullen 1:6, Hillingsäter 2:69, 2:9, 2:11, Olsängen 1:4 och 1:10 i Färgelanda kommun.

Tillståndet omfattar en djurhållning om högst 1 300 djurenheter fördelat på högst 16 djurenheter häst, högst 60 djurenheter unghöns och högst 1 224 djurenheter värphöns.

Villkor för verksamheten

Allmänt

1. Verksamheten ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden angivit i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet om inte annat framgår av nedanstående villkor.
2. Om det för närboende uppstår luktolägenheter av betydelse vid anläggningarna eller i samband med transporter ska åtgärder för att begränsa störningen vidtas omgående.
3. Om det för närboende uppstår olägenheter medflugor av betydelse vid anläggningarna ska åtgärder för att begränsa störningen vidtas omgående.

Stallar

4. Utsläppen av ammoniak med ventilationsluften från värphönsen får inte överstiga 135 gram per höna och år.

Mätningar av hur mycket ammoniak som avgår från anläggningen ska ske regelbundet och minst tre gånger om året. Det totala årsutsläppet av ammoniak bör beräknas utifrån uppmätta koncentrationer och fastställd

luftomsättning i respektive stall. En sammanställning av det totala årliga ammoniakutsläppet från anläggningen samt antalet höns som hålls per år ska redovisas till tillsynsmyndigheten i den årliga miljörapporten.

Lagring av gödsel och tvättvatten

5. Tvättvatten som uppkommer vid rengöring av stallarna ska uppsamlas i täta behållare. Behållarna ska dimensioneras så att det finns utrymme att lagra tvättvattnet i minst 10 månader.
6. Samtliga gödselvårdsanläggningar ska vara utformade så att risk för förorening av yt- och grundvatten inte föreligger. Planerade förändringar i gödselhanteringen ska i god tid anmälas till tillsynsmyndigheten.
7. Producerad gödsel ska lagras på fastigheterna som tillståndet omfattar. Lagring får ske på andra fastigheter efter godkännande av tillsynsmyndigheten.
8. Lagringsutrymme för gödsel ska vara försett med tak och väggar.
9. Nya lagringsutrymmen för gödsel ska redovisas och godkännas av tillsynsmyndigheten.
10. Tillfälliga upplag av gödsel i fält, så kallad stuka, får inte ske. Vid omlastning av gödsel får gödseln lagras i högst tre dagar på det fält gödseln ska spridas.

Spridning av hönsgödsel

11. Nya gödselmottagare och nytillkomna spridningsarealer ska redovisas och godkännas av tillsynsmyndigheten.
12. Om tillståndsinnehavaren har leveransavtal eller säljer gödsel ska den informera om de villkor som gäller för lagring och spridning av gödsel enligt detta tillstånd samt att Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62, omtryckt SJVFS 2011:25, med senare ändringar) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring är tillämpliga.
13. Minst en gång per år ska en rapport skickas till tillsynsmyndigheten där det framgår, vilka som har tagit emot eller köpt stallgödsel. Vidare ska det framgå hur mycket gödsel som levereras vid varje enskild gödselleverans.

Transport

14. Transport av gödsel från anläggningen ska ske så att spill inte uppkommer. Vid spill ska gödslet omedelbart tas upp.
15. Ingen intern transport av gödsel från de andra produktionsanläggningarna får ske till gödselhuset på fastigheten Bikullen 1:6.

16. Transporter ska ske i möjligaste mån ske på dagtid måndag till fredag. Ska gödseltransporter ske på helgen ska detta anmälas till tillsynsmyndigheten i god tid innan.

Buller

17. Buller från verksamheten, inklusive transporter inom verksamhetsområdena, får inte överskrida högre ekvivalent ljudnivå vid bostäder än

vardagar utom helgdagar kl 07 – 18	50dB(A)
nattetid kl 22 – 07	40 dB(A)
övrig tid	45 dB(A)

Momentana ljud nattetid (kl 22-07) får utomhus vid bostäder högst uppgå till 55 dB(A).

De angivna värdena ska kontrolleras genom mätning vid bullerkällorna (närfälts mätning) och beräkningar eller genom mätning vid berörda bostäder (immissionsmätning). Kontroll ska ske när tillsynsmyndigheten anser att kontroll är befogad.

Avfall, kemikalier och lagring av olja

18. Kemiska produkter och farligt avfall ska hanteras inklusive förvaras så att spill och läckage förhindras. Förvaring av kemiska produkter och farligt avfall ska ske på nederbördsskyddad yta som är ogenomsläpplig för förekommande ämne och försedd med invallning eller annan konstruktion till skydd mot.
19. Vid lagring i tankar eller behållare ska uppsamlingsvolymen inom respektive invallning minst motsvara den största behållarens volym plus 10 procent av övriga behållares volym. Tankar och cisterner ska vara försedda med påkörningsskydd och skydd mot överfyllning.

Kontroll av verksamheten

20. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Programmet ska bland annat omfatta påverkan på vattenrecipienten samt ange hur verksamheten kontrolleras med avseende på mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod. Förslag till kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast 6 månader efter det att detta tillstånd har tagits i anspråk.
21. Vart tredje år ska en växtnäringsbalans med avseende på fosfor och kväve upprättas för verksamheten med start verksamhetsåret 2013. Växtnäringsbalansen ska skickas till tillsynsmyndigheten i samband med den årliga miljörapporten.
22. Analyser av stallgödselns innehåll av fosfor och kväve ska ske minst en gång per år. Analysresultatet ska rapporteras till tillsynsmyndigheten i samband med miljörapporten.

Övrigt

23. Om djurhållningen upphör på fastigheterna ska detta meddelas i god tid till tillsynsmyndigheten.

Tid för igångsättande

Utbyte av inredningar i befintliga stallbyggnader med åtföljande utökning av verksamheten enligt detta tillstånd ska ha satts igång senast den 31 december 2015. Tillståndet till utökningen upphör annars att gälla. Tillsynsmyndigheten ska underrättas om när tillståndet tas i anspråk.

När tillståndet får tas i anspråk

Detta tillstånd får tas i anspråk direkt även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Upphävande av äldre beslut

När detta beslut har vunnit laga kraft och tillståndet har tagits i anspråk upphör det tillstånd som har meddelats av Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation den 13 februari 2003, (dnr 551-58363-2001) att gälla.

Särskilda upplysningar

Utöver vad som anges i detta beslut är innehavaren av tillståndet skyldig att följa vad som gäller enligt andra bestämmelser för den verksamhet som tillståndet avser.

Särskilt hänvisas till föreskrifterna i 12 kap. miljöbalken om miljöhänsyn i jordbruket samt förordningen (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket.

Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring med senare ändringar ska beaktas. Vidare ska Europaparlamentets och rådets förordning (EG nr 1069/2009) om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter m.m. samt föreskrifter (SJVFS 2006:84 med senare ändringar) om befattning med animaliska biprodukter m.m. beaktas.

Redogörelse för ansökan med yrkanden och åtaganden

Västfarm AB ansöker om tillstånd enligt miljöbalken till befintlig och utökad djurhållning inom fastigheterna Bikullen 1:6, Hillingsäter 2:9, 2:11, 2:69, Olsängen 1:4 och 1:10 i Färgelanda kommun.

Företaget avser att genom utbyte av inredningarna i befintliga hönsstallar utöka verksamheten till maximalt 1 284 djurenheter fjäderfä och 16 djurenheter för hästhållning så att den totala djurhållningen kommer att uppgå till 1 300 djurenheter. Västfarm AB yrkar på tillstånd för unghönsproduktion, äggproduktion och hästhållning omfattande 1 300 djurenheter med utbyggnad i fem steg. Stallgödselkontrakt kommer att kompletteras i takt med att utbyggnaderna sker.

Västfarm AB åtar sig att utforma ventilationen så att lukt och bullerstörningar minimeras vid närliggande bostadsfastigheter och bullernivån från

djurstallarna kommer att högst uppgå till 40 dB (A) vid närmaste bostadsfastigheter.

Höns gödseln kommer att mellanlagras i gödselhus med tillräcklig lagringskapacitet. Mottagare av gödseln kommer att informeras om stallgödselspridning i enlighet med gällande tillstånd och informationsblad som bifogas till kommande tillstånd.

Ärendets handläggning

Samråd om verksamhetens inverkan på omgivningen har skett enligt 6 kap. miljöbalken. Länsstyrelsen har bedömt att verksamheten medför betydande miljöpåverkan enligt 3 § i förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar.

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning inkom till Miljöprövningsdelegationen den 9 juni 2011. Ansökan har därefter kompletterats.

Ansökan har kungjorts den 10 augusti 2012 i ortstidningarna och har remitterats till Dalslands miljönämnd. Yttrande har inkommit från Dalslands miljönämnd och Syskonen Gamalielsson. Sökanden har fått tillfälle att kommentera dessa yttranden.

Länsstyrelsens förslag till beslut har kommunicerats den 11 oktober 2012. Dalslands miljönämnd och Västfarm AB har lämnat synpunkter på förslaget till beslut. Båda har varit positiva till Länsstyrelsens beslutsförslag.

Tidigare prövningar av verksamheten

Verksamheten på platserna har tidigare prövats och ett tillstånd finns från Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation den 13 februari 2003, (dnr 551-58363-2001). Detta tillstånd omfattar en djurhållning på högst 735 djurenheter.

Sökandens beskrivning av verksamheten

Nuvarande produktion

Västfarm AB bedriver i dag äggproduktion vid fyra olika platser inom Färgelanda kommun. Verksamheten startade redan 1948 och har utökats successivt med nya och ombyggda stallar. I dag uppgår verksamheten till 735 djurenheter.

Planerad produktion

I takt med att inredningen i befintliga djurstallar kommer att bytas ut till flervåningssystem för frigående höns kommer verksamheten att utökas. Dessutom finns en hästhållning på en av fastigheterna som kommer att ingå i hela verksamhetsområdet. När inredningen är utbytt på samtliga hönsstallar kommer djurhållningen uppgå till maximalt 1 300 djurenheter.

Gödseln kommer att hanteras som fastgödsel. Utgödslingen sker två gånger per vecka. Nuvarande gödselhus på 4 100 m³ räcker till sökt djurhållning

efter utbyggnaden. Verksamheten säljer all gödsel till andra verksamheter som lagrar den på respektive verksamhet. Lagringskapaciteten för gödseln kommer att vara minst 10 månader.

Vattenuttaget till produktionen kommer att öka. Befintliga djupborrade brunnar har tillräcklig kapacitet.

Miljökonsekvensbeskrivning

Planförhållanden

Fastigheterna berörs inte av någon detaljplan. Närmaste tätort är Färgelanda som är belägen ca tio km från de närmaste anläggningarna (Hällnäs och Ol-sängen).

Bästa möjliga teknik

Gödseln hanteras torr och kommer att gödslas ut två gånger i veckan till gödselhus med väggar och tak.

Uppvärmningen av produktionslokaler sker i huvudsak med biobränslen och värmepumpar. Den totala uppvärmningen motsvarar ca 38 m³ eldningsolja idag används ca 5 m³ olja resten av uppvärmningen sker med värmepumpar och fliseldning.

För att minska mängden fosfor i gödseln används fodertillsats av fytas i fodret.

Lokalisering

Verksamheten kommer att bedrivas fyra olika platser vilket är en klar fördel ur miljö- och smittspridningssynpunkt. Inga nya byggnader kommer att uppföras utan endast utbyte av inredning i befintliga stallbyggnader.

Utsläpp till luft och lukt i omgivningarna från stallarna

Produktionen orsakar utsläpp till luft. Utsläppen är framförallt i form av ammoniak. Förlusterna uppstår i stall, vid lagring och spridning av gödsel. Att exakt beräkna kväveförlusterna är omöjligt utan man får använda sig av olika schabloner. Genom att bygga system som ger hönsen en bra närmiljö tillsammans med en god djurhälsa, ökar man djurens möjlighet att tillgodogöra sig fodret. Detta leder till en bättre foderomvandlingsförmåga och därmed mindre utsläpp av kväve.

Vid ombyggnation av inredningen kommer gödseln att förtorkas på gödselbanden inne i stallet, vilket medför hög torrsubstanshalt i gödseln. Detta bidrar till att minska ammoniakavgången.

Genom att lagra och hantera gödseln på ett sådant sätt att den inte i onödan exponeras för väder och vind kan den miljöpåverkande effekten reduceras. Lagring av gödsel kommer att ske i ett gödselhus med tak och väggar. Gödselhuset kommer att vara försett med skjutdörr för att kunna tillsluta gödselaget. Ammoniakavgången vid lagring av gödseln kan hållas låg på grund av hög torrsubstanshalt i gödseln och för att man kan undvika uppfuktning och vindpåverkan.

Störst risk för lukstörningar till omgivningen uppstår främst vid utgödning, tömning och spridning. Spridningen kommer att anpassas efter väder och vind för att minimera lukstörningar.

Utsläpp till vatten

Dagvatten från takytorna avleds via befintliga stamledningar till dränerings-systemet. Avlopp från personalutrymmen avleds till befintliga lakvattenbrunnar där det blandas med tvättvatten från stallarna. Detta sprids sen ut i huvudsak på etablerade vallar eller i annan växande gröda.

Rengöring av stallet sker först med blötläggning och sedan vattentvätt med högtryckstvätt. Stalltvätt sker med ett intervall på över ett år. Spolvatten från stallrengöring leds till befintliga lakvattenbehållare där de lagras och sedan sprids de ut på etablerade vallar eller i annan växande gröda.

Stallgödsel - lagring och spridning

Gödseln kommer att lagras i befintliga gödselhus med väggar och tak. Sen kommer transport av gödseln ske till mottagande verksamheter med lastbilar eller traktor och vagn.

Transporter

Antalet transporter till och från anläggningen kommer att öka till totalt ca 100 interna transporter. De interna transporterna är intransport av ägg från produktionsplatserna till äggpackeriet i Färgelanda detta sker två dagar i veckan under dagtid, på vardagar.

De externa transporterna ökar till ca 500 stycken per år. Ca 200 transporter sker från äggpackeriet tre dagar i veckan under dagtid. Ca 150 transporter per år är foder till anläggningarna, dessa sker 1-2 gånger i veckan under hela dygnet, på vardagar. Uttransport av gödsel utgör ca 125 transporter per år, dessa sker koncentrerat på vardagar under en veckas tid oftast under april.

Buller

Inga bullermätningar har genomförts och enligt egna erfarenheter så är bullret från stallet försumbart. Dagens ventilationsfläktar är utformade så att ljudnivån ska hållas på en låg nivå. Enligt djurskyddslagen får ventilationsljud inte överstiga 65 dB(A) inne i stallet, detta tillsammans med det avstånd som råder mellan stallbyggnaderna och närboende, gör att fläktarna inte kommer att orsaka några störande ljud.

Externt och intern transportarbete kommer inte att förorsaka något buller som överstiger aktuella normer. Flertalet leveranser av foder, ägg och djur sker dagtid. In- och utleveranser sker i nära anslutning till stallbyggnader. Detta gör att bullret till stor del avskärmas.

Energi

Dagens elförbrukning uppgår till 375 000 kWh. Elförbrukningen efter planerad produktion förväntas öka till 700 000 kWh.

Det sammanlagda uppvärmningsbehovet är ca 30 m³ eldningsolja varav ca 5 m³ täcks eldningsolja och resten av bibränsle och värmepumpar.

Förbrukningen av fossila bränslen till transporter uppgår till ca 31 m³ per år.

Avfall

Mängden döda djur beräknas till 4 % (ca 5 ton per år). Döda djur förvaras i frysbox i väntan på borttransport till Svensk Lantbrukstjänst för destruktion.

De små mängder farligt avfall som uppstår kommer att förvaras i låst utrymme. Farligt avfall samt annat avfall transporteras regelbundet för återvinning till godkända uppsamlingsanläggningar.

Kemikaliehantering

Den enda kemikalier som används är för stallrengöring och desinfektionsmedel. Dunkarna förvaras i låst utrymme vid Hällnäs. Säkerhetsdatablad finns och kemikalielista finns upprättad.

Förvaring av oljor sker inomhus på ogenomsläppliga invallade utrymmen på de olika produktionsplatserna.

Yttranden

Dalslands Miljönämnd

Nämnden har yttrat sig och anser att ansökan med kompletteringar uppfyller miljöbalkens krav så att verksamheten kan få tillstånd. Nämnden påtalar vikten av att verksamheten ska se till att inga luktproblem uppstår vid bostadsfastigheter. Reglering av lukt- och flugproblem bör finnas med som villkor i tillståndet. Lika så bör villkor finnas om när och hur transporter får ske till och från verksamheten.

Dalslands miljönämnd vill också att ett förslag på egenkontrollen för verksamheten ska lämnas in senast sex månader efter att nya tillståndet tagits i anspråk.

Syskonen Gamalielsson

Har sin fastighet Bikullen 1:5 ca 100 m väster om produktionsplats Bikullen. Syskonen har yttrat sig och sammanfattningsvis motsätter de sig inte utökningen av verksamheten. Men det är viktigt att kontrollen sköts vid de olika arbetsmomenten som berör närliggande fastighet.

Koncentration och kontroll av gödseltransporter från verksamheten och omedelbar städning vid eventuellt spill är ett absolut krav.

Intern gödseltransport från de andra produktionsplatserna till gödselhuset på Bikullen avstyrks helt.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen anser att miljökonsekvensbeskrivningen är tillräcklig i förhållande till de krav som ställs i 6 kap. miljöbalken.

Klassificering av verksamheten

Verksamheten klassificeras som B-verksamhet enligt förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Den planerade djurhållningen har verksamhetskod B1.10, dvs. anläggning för djurhållning med mer än 40 000 platser för fjäderfä.

Verksamheten omfattas även av IPPC-direktivet (direktiv 96/61 EG om samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar) enligt verksamhetspunkten 6.6 a dvs. anläggning för djurhållning med mer än 40 000 platser för fjäderfä.

Motivering av villkor

Ammoniak

Ett av miljömålen är att mängden utsläpp av ammoniak ska minska. Utsläpp av ammoniak bidrar till både övergödning och försurning. Den största utsläppskällan av ammoniak är djurhållning. Verksamhetens storlek gör att det är angeläget att begränsa utsläppet av ammoniak från anläggningen. Genom att använda bästa möjliga teknik kan ammoniakavgången minskas.

Ammoniak bildas vid nedbrytning av urinsyra i hönsgödseln, och ammoniakkoncentrationen i ventilationsluften är i hög grad beroende av temperatur, utgödslingsintervall och ventilationsstyrning. Snabb utgödsling och torkning av gödseln ger lägre ammoniakförluster. Länsstyrelsen anser att utsläppet av ammoniak via ventilationsluften från värphönsstallarna bör begränsas till högst 135 g/höna och år.

Företaget ska mäta hur mycket ammoniak som lämnar anläggningen minst tre gånger om året. Resultaten från dessa mätningar ska redovisas till tillsynsmyndigheten i samband med den årliga miljörapporten.

Stallgödsellagring

Av förordning (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket framgår att det ska finnas utrymme för att lagra minst 10 månaders produktion av gödsel från fjäderfän. För att ha full handlingsfrihet när det gäller val av tidpunkt för gödselspridning är det en fördel om det finns utrymme för lagring av 12 månaders produktion. Verksamhetsutövaren har skyldighet att försäkra sig om att det finns tillräckligt med lagringsutrymmen för den gödsel som produceras.

Länsstyrelsen anser att lagringsutrymmen för stallgödsel ska förses med tak, så att ammoniakavgången minskar till omgivningen. Länsstyrelsen är mycket angelägen om att den gödsel som produceras från anläggningen lagras i funktionella lagringsutrymmen som är försedda med tak och väggar. Därför ska alla nytillkomna lagringsutrymmen redovisas och godkännas av tillsynsmyndigheten innan de får tas i bruk.

Allt tvättvatten ska samlas upp i en tät behållare och det ska finnas möjlighet att lagra tvättvattnet i 10 månader. Tvättvattnet ska därefter spridas ut på åkermark eller tas omhand om på annat lämpligt sätt. Länsstyrelsen bedömer att redovisad lagringsvolym uppfyller detta krav.

Spridning av stallgödsel

Av ansökan framgår att företaget inte har någon egen spridningsareal och företaget har tecknat spridningskontrakt med närbelägna gårdar. Om spridningsareal bortfaller ska verksamheten anpassas efter tillgänglig spridningsareal. Länsstyrelsen anser att det är rimligt att ställa krav på att all nytillkommen spridningsareal ska redovisas och godkännas av tillsynsmyndigheten innan arealen får användas. Spridningskontrakten ska ha en bindningstid på minst 5 år.

Enligt Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring, får medelårsgivan under en femårsperiod inte överstiga 22 kg fosfor per hektar och år. Företagets spridningsareal ska därför anpassas så att medelårsgivan inte överstigs. I den tillgängliga spridningsarealen får inte träda och eventuella skyddszoner inräknas. Vid förändrad produktion eller foderstat kan spridningsarealen behöva justeras. Företaget ska genom växtnäringsbalanser, stallgödselanalyser eller motsvarande visa för tillsynsmyndigheten att medelårsgivan inte överstigs.

Länsstyrelsen anser att tillståndsinnehavaren kontinuerligt ska lämna uppgifter till tillsynsmyndigheten om vem som tagit emot gödsel från anläggningen och vilka kvantiteter av gödsel som varit aktuella för försäljning. Rapporteringen ska ske minst en gång per år. Dessutom ska tillståndsinnehavaren informera den som köper gödsel om de hänsynsregler som bör beaktas vid hanteringen av gödsel enligt bifogad bilaga.

Det är viktigt att hela den spridningsareal som angetts i ansökan utnyttjas för spridning av stallgödsel för att förhindra att näringsämnen koncentreras till vissa åkrar med ökad risk för utlakning som följd. Med regelbunden markkartering kan olika skiftens fosfor- och kaliumklasser kontrolleras så att man på bästa sätt kan utnyttja den växtnäring som finns i stallgödseln.

Senare års erfarenheter från forskning och praktik visar att gödsling innan höstsådd medför betydande risker för kväveutlakning. Höns gödsel innehåller dessutom större mängder kväve än t.ex. gödsel från nötkreatur. Därför anser Länsstyrelsen att höstspridning av höns gödsel ska begränsas för att förhindra läckage av kväve.

Lukt och flugor

Närboende har framfört klagomål på störande lukt och flugor från verksamheten. Det är angeläget att förena tillståndet med krav på åtgärder för att begränsa lukt- och flugproblem särskilt med tanke på verksamheten nu kommer att öka. En av de viktigaste åtgärderna för att minska olägenheten med lukt från anläggningen är att hålla gödseln så torr som möjligt. Flera av de villkor som föreslås av Länsstyrelsen syftar just på detta, t.ex. att gödseln ska lagras i ett gödselhus med tak och väggar och att inget tvättvatten får tillföras den torra höns gödseln.

Om de åtgärder som ska vidtas på anläggningen inte är tillräckliga för att förhindra lukt- och flugolägenheter så anser Länsstyrelsen att ytterligare åtgärder omedelbart ska vidtas så att störningen upphör.

Energianvändning och förorenad mark

Verksamheten berörs av IPPC-direktivet vilket bl.a. innebär att frågor om energianvändning, förorenad mark och nedläggning av verksamheten särskilt ska beaktas vid en tillståndsprövning. Risken för förorenad mark bedöms som liten. Verksamhetsutövaren bör dock meddela tillsynsmyndigheten när djurhållningen upphör på fastigheten.

Enligt miljöbalkens allmänna hänsynsregler ska alla som bedriver en verksamhet bland annat hushålla med råvaror och energi. Företaget arbetar redan aktivt för att på olika sätt minska energiförbrukningen på anläggningen. Länsstyrelsen har därför valt att inte föreskriva några specifika energivillkor men anser att företaget även fortsättningsvis behöver arbeta med energifrågan. Länsstyrelsen anser att tillsynsmyndigheten bör kunna ta upp energifrågorna närmare inom ramen för sin tillsyn.

Buller och Transporter

De bullerbegränsande åtgärderna som redovisats anses vara tillräckliga för att Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller ska kunna hållas.

Transporterna utgör en viktig del av verksamhetens totala miljöpåverkan. För att transportfrågan hela tiden ska hållas levande anser Länsstyrelsen att sökande kontinuerligt ska arbeta för att minimera transporternas miljöpåverkan. Verksamhetsutövaren kan t.ex. anlita transportörer som använder miljöanpassade bränslen. Av miljöbalkens hänsynsregler framgår att företag ska verka för hållbara transporter, Länsstyrelsen anser att transporterna inte behöver regleras därutöver.

Övrigt

De övriga villkoren i Länsstyrelsens yttrande har föreslagits i enlighet med vad som vanligen föreskrivs för liknade verksamheter.

Sammanfattning

Länsstyrelsen anser att de av sökanden gjorda åtagandena och de villkor som föreslagits utgör tillräckliga försiktighetsmått för att förebygga att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljö. Mot bakgrund av miljöbalkens mål i 1 kap. 1 § och de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. gör sammanfattningsvis Länsstyrelsen den bedömningen att tillstånd kan lämnas för verksamheten.

Sökandens bemötande

De nya inredningarna i stallarna för frigående höns i flervåningssystem innebär att utgödslingen kommer att ske två gånger per vecka, detta innebär i

sin tur att gödseln kyls ner snabbare i gödsellagren och ammoniak och luktstörningar minskar.

Flugbekämpning kommer att ske genom överkalkning av gödseln i gödsellagren.

Äggproduktionen vid anläggningarna är beroende av fortlöpande intransporter av foder och unghöns och uttransport av ägg och stallgödsel. Det finns inga åretruntboende på några av uppfartsvägarna från de allmänna vägarna. Riskerna för bullerstörningar är därför små. Intransporten av foder sker olika tider på dygnet men främst dagtid och på vardagar. Uttransport av ägg från anläggningarna till äggpackeriet i Färgelanda sker 2-3 gånger i veckan från varje anläggning på dagtid. Uttransport av gödsel sker under mycket koncentrerade perioder på våren för att möjliggöra direktspridning hos mottagarna. Den optimala spridningen kan vissa år innebära uttransport av gödsel även måste ske på helger och då kommer verksamheten att anmäla detta till Dalslands Miljönämnd. I dagsläget finns två stora mottagare av gödsel vilket innebär att uttransport av gödsel kan ske till dessa under vinterhalvåret på lämpliga tider och på så sätt minska gödseltransporterna i samband med vårbruket.

Noggranna uppföljningar av eventuellt spill av gödsel kommer att ske. Någon intransport av gödsel till Bikullen kommer inte bli aktuellt då det finns två större godsemottagare som kan ta emot gödseln direkt. Dessutom kan i framtiden ett nytt gödselhus på Olsängen byggas och där kan de bli aktuellt med en anläggning för gödselbehandling, t ex torkning/pelletrering eller biogasproduktion. Detta skulle innebära att stallgödsel från Bikullen skulle transporteras bort fortlöpande och behovet av mellanlagring på Bikullen skulle minska. Dessutom bör i sammanhanget påpekas att flyttningen av äggpackeriet från Bikullen till Färgelanda inneburit att interntransporterna och uttransporter av ägg har minskat kraftigt.

Egna och andra lagringsutrymmen för hönsgödseln kommer att väl täcka behovet för 10 månaders lagring. Viss uttransport av hönsgödsel kommer att ske till gödselmottagare med egna lagringsutrymmen under vinterhalvåret. Tack vare detta undviks en koncentration av uttransporterna till våren och aktuella gödselmottagare kan planera och genomföra sin gödselspridning på ett optimalare sätt. Gödsellagringen hos mottagarna kommer att ske på ett betryggande sätt för att reducera ammoniakavgången i första hand genom tät täckning, som troligen är effektivare än gödselhus med tak och väggar. Ansökan om godkännande av externa lagringsutrymmen kommer att inlämnas till tillsynsmyndigheten.

Egna bullermätningar på flera platser nära anläggningarna visar att "grundbullret" (vind, trafik m.m.) ligger på ca 45 dB(A) under dagtid och ca 40 dB(A) nattetid. Momentana utomhusljud vid foderleveranser nattetid kommer högst att uppgå till 55 dB(A).

Skälen för miljöprövningsdelegationens beslut

Miljökonsekvensbeskrivningen bedöms i allt väsentligt uppfylla kraven på vad en sådan beskrivning ska innehålla enligt 6 kap. miljöbalken.

Fastigheterna är belägna i en utpräglad jordbruksbygd och äggproduktion har bedrivits på platserna under lång tid. Det finns relativt få bostäder inom 500 meter från anläggningen. Närmaste bostadshus, med annan ägare, ligger ca 100 meter från en av anläggningarna Bikullen. Inga nya byggnader kommer att byggas utan bara ändring av inredning i befintliga byggnader. Miljöprövningsdelegationen finner att lokaliseringen för den aktuella verksamheten kan godtas.

Tillståndet omfattar en djurhållning om högst 1 300 djurenheter fördelat på högst 16 djurenheter häst, högst 60 djurenheter unghöns och högst 1 224 djurenheter värphöns på fastigheterna Bikullen 1:6, Hillingsäter 2:69, 2:9, 2:11, Olsängen 1:4 och 1:10 i Färgelanda kommun.

Verksamhet bedrivs redan på platsen. Då ansökan nu innehåller en utökning finner Miljöprövningsdelegationen skäl att föreskriva att utökningen enligt tillståndet ska sättas igång senast den 31 december 2013. Begränsningen sätts för att tillståndet inte ska hinna bli inaktuellt på grund av ny praxis eller teknikutveckling om igångsättningen sker långt fram i tiden.

Miljöprövningsdelegationen anser att de av bolaget gjorda åtagandena och de villkor som finns i detta beslut utgör tillräckliga försiktighetsmått för att tillstånd ska kunna lämnas för verksamheten mot bakgrund av miljöbalkens mål i 1 kap. 1 § och de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken.

Miljöprövningsdelegationen gör dock följande noteringar/ändringar och särskilda överväganden härutöver.

Miljöprövningsdelegationen instämmer i huvudsak i vad Länsstyrelsen ha anfört i sitt yttrande. Ansökan om tillstånd ska således medges med den motivering och de villkor Länsstyrelsen angett och föreslagit i sitt yttrande, med undantag enligt nedan.

Miljöprövningsdelegationen anser att det är motiverat att föreskriva villkor för att förebygga vattenföroreningen för denna typ av verksamheter. Miljöprövningsdelegationen har därför beslutat om villkor 6 gällande utformningen av gödselvårdsanläggningar och att förändringar ska anmälas till tillsynsmyndigheten.

Miljöprövningsdelegationen har förtydligat villkor 12 enligt vad som framgår av beslutet.

Miljöprövningsdelegationen anser att det är angeläget att spill åtgärdas omedelbart då klagomål har framförts kring detta och att det kan medföra

problem med lukt från verksamheten. Ett tillägg har därför gjorts i villkor 14.

Då utmönstring av riktvärden har skett inom praxis har Miljöprövningsdelegationen tagit bort sista stycket i villkor 17 jämfört med Länsstyrelsens förslag. Miljöprövningsdelegationen anser att verksamhetsutövaren kommer att kunna innehålla villkoret trots detta.

Överklagande och beslut om kungörelsedelgivning, se bilaga, formulär nr O25.

Ärendet har beretts av Robert Ernstsson, miljöskyddsensheten.

Miljöprövningsdelegationens beslut har fattats av ordföranden Anneli Wejke och miljösakkunnig Lena Thulin Plate.

Anneli Wejke

Lena Thulin Plate
Lena Thulin Plate

Bilaga

Kungörelsedelgivning samt hur man överklagar till Mark- och miljödomstol, formulär O25.

Kopia till

Havs- och vattenmyndigheten
Naturvårdsverket
Jordbruksverket
Dalslands miljönämnd
Syskonen Gamalielsson, c/o Claus Gamalielsson, Isgatan 1, 451 62 Uddevalla
Kommunkansliet i Färgelanda kommun
MPD (ordförande, sakkunnig och Rättsenheten, Göteborg)
Stig Karlsson
Expeditionen

Kungörelsedelgivning

Länsstyrelsen förordnar med stöd av 47 § delgivningslagen (2010:1932) att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom 10 dagar härfter införas i Post- och Inrikes Tidningar.

Beslutet hålls tillgängligt hos Länsstyrelsen, (adressen framgår av beslutet) och hos kommunkansliet i berörd kommun.

Delgivning anses ha skett när två veckor förflutit från dagen för detta beslut, om kungörande och övriga föreskrivna åtgärder skett i rätt tid.

Hur man överklagar Länsstyrelsens beslut

Var ska beslutet överklagas?

Länsstyrelsens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. Överklagandet ska dock skickas till Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Adressen framgår av beslutet.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar länsstyrelsen överklagandet och handlingarna i ärendet till Mark- och miljödomstolen.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till länsstyrelsen **senast den 6 mars 2013**.

Vad ska överklagandet innehålla?

Överklagandet ska vara skriftligt och undertecknat.

I skrivelsen ska ni ange

- ert namn, adress, personnummer/ organisationsnummer och telefonnummer,
- vilket beslut ni överklagar t.ex. genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer samt
- hur ni anser att Länsstyrelsens beslut ska ändras och varför det ska ändras.

Om det finns motparter i ärendet bör ni ange deras namn, adress, och telefonnummer.

